

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

між ними, підвищити якість фінансової інформації та забезпечити прозорість і зрозумілість звітності для всіх користувачів незалежно від їх місцезнаходження [2].

Сучасні підприємства, особливо ті, що працюють на міжнародних ринках, потребують адаптації своїх фінансових звітів до різних стандартів, щоб задовольнити вимоги інвесторів, кредиторів і регуляторних органів. Це вимагає від них значних зусиль у розробці облікових політик та процесів, що відповідають як національним, так і міжнародним нормам. Водночас, підвищена вимога до прозорості фінансової звітності може стимулювати компанії до впровадження більш ефективних управлінських практик, що, в свою чергу, покращує їх фінансову стійкість.

З огляду на ці обставини, важливість узгодження стандартів стає очевидною. Чим більше країни сприяють інтеграції своїх національних стандартів із міжнародними, тим легше підприємствам виходити на глобальні ринки, залучати інвестиції та покращувати свою конкурентоспроможність. Тому гармонізація фінансової звітності є стратегічно важливою задачею для всіх учасників економічного процесу.

Список використаної літератури:

1. Кононенко Л., Булат Л., Лісечко О. Фінансова звітність підприємства як об'єкт судово-економічної експертизи. *Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності*. 2021. С. 449 – 453.
2. Демко І.І., Марущак В.В. Порівняння національних та міжнародних стандартів (положень) бухгалтерського обліку щодо оформлення фінансової звітності підприємств, 2022. С. 87 – 88
3. Непочатенко О.О., Пташник С.А. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. *Ефективна економіка*, 2021. 5 с.

Артур ВОЛОШИН

здобувач кафедри фінансового контролю та аудиту

Назарій КУЧАБСЬКИЙ

аспірант

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

**РОЛЬ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ
АУДИТУ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ**

Внутрішній контроль є невід'ємною складовою ефективного управління медичними закладами, оскільки забезпечує належний рівень прозорості, відповідальності та підзвітності в їхній діяльності. У контексті медичних установ, де раціональне використання ресурсів і дотримання законодавчих вимог є критично важливими, внутрішній контроль не лише допомагає мінімізувати фінансові ризики, але й сприяє підвищенню довіри з боку пацієнтів

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

та громади. Однак для того, щоб система внутрішнього контролю була ефективною, вона має безпосередньо впливати на процес аудиту, забезпечуючи точність і достовірність перевірок. Тому актуальним є дослідження ролі внутрішнього контролю в забезпеченні ефективності аудиту медичного закладу, зокрема його впливу на виявлення недоліків, вдосконалення процесів і оптимізацію ресурсів в умовах сучасних викликів системи охорони здоров'я.

Як стверджує Т.А. Бутинець, «внутрішній контроль – це система контролю, яка організується самим підприємством для захисту інтересів власників та керівників підприємства і регламентується внутрішніми актами» [1]. Також автор зазначає, що внутрішній контроль – це постійна, щоденна робота, яка унеможливорює допускання зловживань та дає можливість використовувати ресурси підприємства, включаючи людський капітал, на його користь у відповідності до прийнятих планів, а також захищає інтереси працюючих у відповідності до умов колективного договору.

Разом з тим, в Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 року, ст. 1 п.1 [2], зазначено, що «аудит фінансової звітності» – аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам.

Практика показує, що важливою частиною роботи медичного закладу є внутрішній контроль, який допомагає забезпечити ефективне управління ресурсами, дотримання законодавства та прозорість усіх операцій. Він охоплює заходи та процедури, спрямовані на організацію процесів, зменшення ризиків та запобігання можливим порушенням. Наприклад, чіткий облік медикаментів і коштів дає змогу контролювати, чи витрачаються вони за призначенням і чи відповідають реальним потребам.

Головна ідея внутрішнього контролю полягає в тому, щоб встановити порядок у роботі закладу. Це досягається завдяки розподілу завдань і відповідальності між співробітниками, що знижує ризик помилок або зловживань. Наприклад, якщо одна особа відповідає за замовлення медикаментів, а інша – за їх приймання та облік, це мінімізує можливість фінансових порушень. Також важливим є регулярний моніторинг дотримання встановлених правил та стандартів, який дозволяє вчасно виявити проблеми.

Система внутрішнього контролю напряду впливає на роботу аудиторської перевірки, адже якісний внутрішній контроль робить процес аудиту простішим та швидшим. Аудитори можуть покладатися на дані внутрішніх перевірок і зосередитися на окремих аспектах діяльності медичного закладу. Якщо ж внутрішній контроль слабкий або відсутній, аудит стає складнішим, оскільки доводиться перевіряти всі операції з самого початку.

Таким чином, внутрішній контроль не лише захищає медичний заклад від ризиків, а й формує основу для якісної зовнішньої перевірки. Він дозволяє своєчасно виявляти недоліки у фінансово-господарській діяльності, забезпечує прозорість управлінських процесів та

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

сприяє підвищенню довіри з боку зацікавлених сторін. Ефективна система внутрішнього контролю також є інструментом для оптимізації використання ресурсів, зменшення можливості фінансових втрат і створення сприятливих умов для впровадження стратегічних змін у діяльність медичного закладу.

Як приклад, наведемо показові результати аудиту з можливими поширеними порушеннями в діяльності медичного закладу та рекомендаціями з терміном їх виконання (див. табл. 1). В такому стислому вигляді аудитор подає висновки про проведену перевірку діяльності медичного закладу, опираючись на виявлені недоліки створюються шляхи їх усунення.

Результати аудиту дають керівництву конкретні рекомендації щодо покращення роботи закладу. Наприклад, якщо аудитори виявили помилки в обліку закупівель чи неефективне використання ресурсів, це дає змогу оперативно виправити ситуацію та впровадити зміни, які допоможуть уникнути подібних проблем у майбутньому. Такий аналіз також корисний для планування, адже на його основі можна визначити пріоритети, оптимізувати витрати та розробити заходи для покращення фінансової стабільності.

Таблиця 1

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ

Категорія	Аудитовані аспекти	Виявлені недоліки	Рекомендації	Термін виконання
Доходи	Державне фінансування	Недостатність субвенцій	Звернутися за додатковим фінансуванням	1 місяць
	Благодійні внески	Непрозорість використання	Запровадити систему звітності про благодійність	2 місяці
Витрати	Заробітна плата персоналу	Затримки у виплатах	Оптимізувати бюджет для своєчасних виплат	1 місяць
	Закупівля обладнання	Завищення цін у договорах	Провести повторний тендер	3 місяці
Внутрішній контроль	Облік матеріальних цінностей	Неповний облік медикаментів	Впровадити автоматизовану систему обліку	2 місяці
	Контроль використання ресурсів	Надмірне споживання електроенергії	Провести енергоаудит	1 місяць
Фінансова звітність	Достовірність фінансової інформації	Невідповідність між фактичними та звітними даними	Перевірити правильність записів	1 місяць
	Відповідність нормативним вимогам	Порушення вимог законодавства	Навчання бухгалтерського персоналу	2 місяці

Окрім цього, висновки аудиторів можуть мати вплив на репутацію медичного закладу.

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

Дотримання рекомендацій підвищує довіру з боку пацієнтів, громади та органів управління. У випадку, якщо аудит виявляє значні порушення, негайне їх усунення демонструє, що медичний заклад готовий працювати прозоро та ефективно. Тому регулярний аналіз аудиторських висновків сприяє не лише вдосконаленню роботи медичного закладу, а й створює передумови для його стабільного розвитку.

Підбиваючи підсумок можна з впевненістю сказати, що проведення аудиторської перевірки сприяє зміцненню фінансової стабільності медичного закладу, підвищує якість послуг і дозволяє ефективніше реагувати на виклики, що постають перед системою охорони здоров'я. Аудит в даному випадку виступає не лише засобом перевірки, а й стратегічним інструментом, що сприяє довгостроковому розвитку медичного закладу, а сам аудитор виконує роль помічника в управлінні медичного закладу.

Внутрішній контроль відіграє ключову роль у забезпеченні ефективності аудиту медичного закладу, адже він створює основу для прозорого управління, мінімізує фінансові ризики та сприяє раціональному використанню ресурсів. Ефективна система внутрішнього контролю дозволяє вчасно виявляти недоліки, знижувати ймовірність помилок і зловживань, а також забезпечує аудиторам достовірну інформацію для проведення перевірок. Крім того, вона є інструментом покращення якості управлінських процесів, що сприяє підвищенню довіри з боку зацікавлених сторін. Таким чином, вдосконалення системи внутрішнього контролю стає необхідною умовою для сталого розвитку медичних закладів в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Т.А. Внутрішній контроль: суть і зміст. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Серія «Економічні науки». 2008. № 2 (44). С. 31-42.

2. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 20.06.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

3. Шестерняк М.М., Медвідь І.В. Особливості контролю продуктів харчування у медичних закладах. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія*: матеріали ХІ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Тернопіль, 1 грудня 2022 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С. 125-127. URL: <http://surl.li/ioifk>

4. Кулик Л.М. Сучасні виклики внутрішнього контролю в системі охорони здоров'я. *Фінанси, облік і аудит*, № 2. 2022. С. 18-23.